

Бизнес цикли: теории и модели

Представяне пред БМА

Калоян Ганев

Софийски университет “Св. Климент Охридски”

26 януари 2016 г.

Съдържание на презентацията

- 1 Идеята за написването на книгата
- 2 Някои връзки с проблемите на науката и преподаването
- 3 Съдържанието
- 4 Изводите

Защо бизнес цикли?

- Поредица от случайности: Стопански факултет, АИАП, ...
- Специализираната литература: липсва изследване, което да интегрира знанието по темата до момента
- Икономическата политика в България: “Има ли пилоти в самолета?”

Бизнес цикълът в преподаването на макроикономика

- Извън уводното ниво, разглеждането му почти липсва у нас
- Стандартът на магистърско ниво във водещите университети: теория за реалните бизнес цикли, новокейнсианска теория
- На докторантско ниво: зависи от програмата, но като цяло темите съвпадат, само се повишава сложността на разглеждане

Българската литература по темата

- До средата на 40-те години
- Изследванията по време на социализма
- Изследванията по време на прехода

Основни изводи конкретно за прехода

- Кризите и цикличността се превръщат в основен проблем, но интересът към темата не се засилва
- Една от причините е, че липсват достатъчно подготвени специалисти
- Идеологическа инерция
- Държавна политика и изследователска работа
- Обучение по макроикономика
- Ограничен достъп до качествена западна литература

Обхват на изследването

- Времеви: от началото на XIX в. до съвременното
- Съдържателен: включени са теориите, предизвикали най-голям интерес от научна и управленска гледна точка
- Аналитичен: интегрира хронологическата еволюция с критичен поглед върху силните и слабите страни на всяка теория
- Гледищен: очертава ограниченията на теорията и емпириката, както и възможни перспективи за развитието им

Основни групи теории, разгледани в контекста на бизнес цикъла

- Класическа икономическа теория – единствено като фундамент
- Ранни теории за кризите и цикъла
- Австрийска теория
- Методологичните нововъведения на Юл, Фриш, Слуцки и Езекиел
- Кейнс и кейнсианците
- Монетаризъм
- Рационални очаквания и нова класическа макроикономика
- Реални бизнес цикли
- Нова кейнсианска/викселианска теория

Най-важни изводи

- Темата за кризите и бизнес цикъла запазва важността си през последните два века
- В голяма степен тя дефинира и противоречието “стабилност – нестабилност на икономическата система”
- Неотделимост от темата за икономическия растеж
- Многообразие на обясненията за причините, определящи цикличността – допълняемост и несъвместимост едновременно
- Краткосрочна vs. дългосрочна динамика – еднакво ли трябва да се третират?

Някои предполагаеми посоки на развитие

- Инерцията в теорията – сега да, но докога?
- Завръщане към кейнсианския анализ с агрегирани величини – “мисия невъзможна”
- Идеята за единствен представителен агент – наложително “пенсиониране”
- Отклоненията от ефективността (пазарни провали, пазарна власт) – повече място в теорията
- Формиране на очакванията – ограничена рационалност
- Развитие по намаляване на “мярката на нашето невежество”
- Малки и отворени икономики?
- Нова политическа икономия, институции
- Нелинейности!

Благодаря за вниманието!

